

Notitie Samenwerken

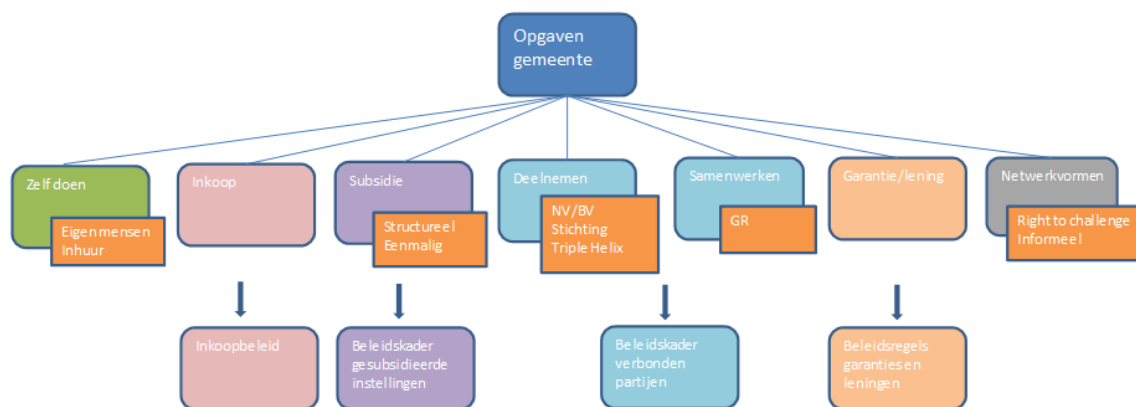
Inleiding

Deze Notitie Samenwerken is een actualisatie van Leidraad Sourcen en Regie uit 2015 en bevat algemene en overkoepelende handvatten die ondersteunen in de keuze hoe een gemeentelijke opgave uit te voeren. Gekozen is om de uitvoerige leidraad uit 2015 te vervangen door deze korte en bondige notitie. De gedetailleerde uitwerking per soort uitvoering samenwerkingsrelatie staat immers grotendeels in de afzonderlijke beleidskaders.

Anders dan in 2015, ligt de nadruk nu minder op het outsourcen van taken vanuit de gedachte van de compacte flexibele organisatie (CFO) maar meer op de rol van de overheid in de samenwerking. Sinds 2015 is steeds meer duidelijk geworden dat overheden veelal niet meer alleen gaan over en werken aan maatschappelijke opgaven. De discussie over taakuitvoering is verbreed. Het is meer een samenspel geworden tussen overheden, inwoners, ondernemers, non-profit organisaties en onderwijsinstellingen. Dat vraagt om een andere wijze van sturing. Daar waar in 2015 de sturing nog erg gericht was op grip, rechtmatigheid en presteren, wordt nu meer de balans gezocht door ons ook te richten op responsiviteit en netwerken.

Mogelijkheden taakuitvoering

De gemeente Enschede voert zeer veel verschillende taken uit. Er zijn verschillende manieren om een taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. Een gemeente kan een taak door een andere partij laten uitvoeren door een taak uit te besteden via inkoop/aanbesteding of daar subsidie voor te verstrekken. Ook kan een taak samen met andere partijen worden uitgevoerd. En soms worden taken op afstand worden gezet en door externe organisaties worden uitgevoerd. Schematisch gaat het om de volgende keuzes:

Aan de ‘traditionele’ gemeentelijke/publieke taken (zoals zelf doen, inkoop, subsidie, verbonden partij of lening/garantie) zijn een aantal nieuwe onderdelen toegevoegd vanuit de realiteit dat maatschappelijke opgaven niet meer alleen kunnen worden aangepakt door publieke taakuitvoering.

Aan de verbonden partijen is Triple Helix toegevoegd waarbij samenwerking plaatsvindt met deelname van minimaal één publieke organisatie (overheid), één kennisorganisatie (kennis- of onderwijsinstelling) en één private onderneming (bedrijfsleven). De Twentebord is hier een voorbeeld van. De Triple Helix is een vorm van een verbonden partij die opgenomen wordt in het geactualiseerde Beleidskader verbonden partijen 2021.

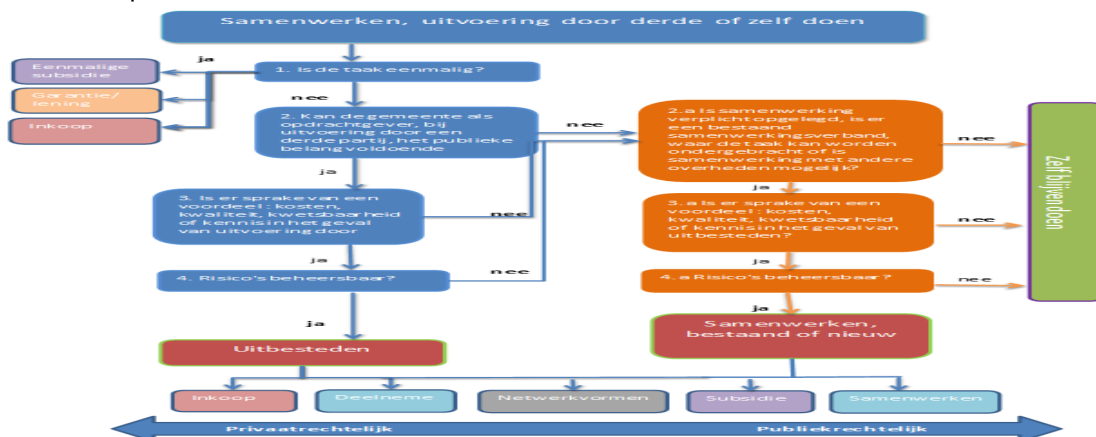
Verder is er een categorie Netwerkvormen toegevoegd. Allerhande vormen van informele samenwerking worden steeds ingezet juist vanwege het samenspel tussen overheden, inwoners, ondernemers, non-profit organisaties en onderwijsinstellingen. Hierbij worden structuurdiscussie vermeden maar wordt tussen diverse organisatie en de gemeente samengewerkt op basis van bijvoorbeeld convenanten.

Deze vorm van samenwerken is niet belegd in gemeentelijke regelgeving. Dat is ook niet mogelijk aangezien hierbij per opgave of activiteit sprake zal zijn van de meest geëigende vorm. Een voorbeeld hiervan is de ‘right to challenge’ waarbij inwoners de publieke taak van de gemeente overnemen omdat

zij menen deze beter, slimmer, goedkoper, etc. kunnen uitvoeren. Hiervoor is momenteel wetgeving in de maak.

Afwegingskader taakuitvoering

Het navolgende afwegingskader is in te zetten op het vraagstuk welke werkvorm de meest geëigende is voor een bepaalde taak:

Uitgangspunten ontwerp, inrichting, beheer en evaluatie

Als een bepaalde maatschappelijke opgave vraagt om taakuitvoering, dan moet worden nagedacht, op basis van het afwegingskader, wat de beste wijze van uitvoering is. Dat is de ontwerpfase. Zodra een keuze is gemaakt, moet de uitvoering worden ingericht. Voor de gemeente is hierbij van belang:

- Dat de rollen van gemeente en samenwerkingspartner helder zijn;
- Dat er aandacht is voor een exit- strategie

In de beheerfase staan de volgende zaken centraal:

- Passende invloed;
- Financieel risicobeheersing, o.a. door goed risicomanagement;
- Wederzijds vertrouwen;
- Goede informatievoorziening tussen college en raad en gemeentebestuur en samenwerkingsrelatie.

Bij de evaluatie gelden de volgende uitgangspunten:

- Gebruik van de dynamische P&C informatie van de samenwerkingsrelatie en de gemeente met als kernvragen:
  - Wat willen we bereiken samen?
  - Wat doet de gemeente en wat doet de samenwerkingspartner?
  - Wat mag dat kosten?
- Vanuit de gemeente worden hiertoe rekenkamer- en of doelmatigheidsonderzoeken ingezet.
- De samenwerkingsrelatie doet aan zelfevaluatie en deelt de bevindingen.
- Naast verantwoordingsgesprekken en processen vindt ook een regelmatige dialoog plaats.

Uitgangspunten samenwerkingsrelatie

- Bepaal de maatschappelijke opgave samen.
- Bepaal het gewenste maatschappelijk rendement samen.
- Respect voor elkaars rol, taak en verantwoordelijkheid.
- Goed opdrachtgeverschap.
- Partnerschap: loslaten, de bureaucratiseren, uit 1 mond spreken, vertrouwen.

Vastgesteld door de gemeenteraad van Enschede op 31 januari 2022.